

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»

Кафедра Біології рослин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з науково-педагогічної роботи
Тетяна МАРІНЕНКО
«23» 06 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕКОРАТИВНЕ РОСЛИННИЦТВО

для студентів

галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
напрямок підготовки	206 Садово-паркове господарство
освітній рівень	Бакалавр
освітня програма	Ландшафтний дизайн та озеленення
вид дисципліни	Вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: доцент **Вашека О.В.**

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробники:

Белава В.Н., доцент кафедри біології рослин, к.б.н., доц.

Вашека О.В., доцент кафедри біології рослин, к.б.н.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри біології рослин

 Наталія ТАРАН

(підпис)

Протокол від «23» 05 2022р. за № 17

Схвалено науково - методичною комісією

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «23» 06 2022 року № 5

Голова науково-методичної комісії (Наталія СКРИПНИК)

23 06 2022 року

1. Мета дисципліни – формування системи знань про види та організацію квітникарських господарств, їх структуру і принципи роботи, про видове та сортове різноманіття гарно квітучих та декоративно листяних рослин відкритого ґрунту, про способи розмноження вирощування, догляду, формування квітників.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Знати – основи ботаніки та фізіології рослин, декоративні якості рослин, характеристики ґрунтів.
2. Вміти – ідентифікувати декоративні трав'янисті рослин, складати композиції відповідно до кольорознавства та і об'ємно-просторової композиції в об'ємі, що визначений нормативними дисциплінами, що викладались в попередні роки навчання.
3. Володіти елементарними навичками роботи в умовах відкритого та закритого ґрунтів.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Квітникарство» є дисципліною вільного вибору студента, яка формує комплексне уявлення про структуру та принципи організації квітникарських господарств, різновиди гарно квітучих та декоративно листяних рослин відкритого ґрунту, умови ґрунто-, водо- та світлозабезпечення, живлення, меліоративні заходи та сівозміни культур в розсадниках, сучасні технології вирощування, формування, стимуляції продукції квітникарського господарства.

4. Завдання (навчальні цілі):

Згідно Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки 206 «Садово-паркове господарство», дисципліна забезпечує набуття студентом:

інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

загальної компетентності:

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК10 Прагнення до збереження навколишнього середовища;

спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

ФК2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті;

ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал;

ФК13. Здатність здійснювати оцінку адаптивного потенціалу рослин за фізіологічними та біохімічними маркерами для підбору асортименту перспективних видів з метою регулювання кліматичних умов та оздоровлення зовнішніх та внутрішніх просторів урбанізованого середовища.

Основними завданнями дисципліни є формування у майбутніх фахівців:

- базових знань з квітникарства;
- уявлення про формування та організацію квітникарського господарства;
- знання методів вирощування гарно квітучих та декоративно листяних рослин відкритого ґрунту, науково-обґрунтованих основ агротехніки;
- практичних навичок з розмноження і формування гарно квітучих та декоративно листяних рослин відкритого ґрунту;
- прагнення до збереження та відновлення біорізноманіття.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (згідно освітньої програми) (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні групи квітково-декоративних та листяно-декоративних трав'янистих рослин відкритого ґрунту	<i>Лекція, лабораторна робота, самостійна робота</i>	<i>Усне опитування, модульна контрольна робота, іспит</i>	20
1.2	Знати принципи вирощування одно-, дво- та багаторічних квітково-декоративних та листяно-декоративних трав'янистих рослин відкритого ґрунту способи їх використання в декоративному садівництві	<i>Лекція, лабораторна робота</i>	<i>Усне опитування, модульна контрольна робота, іспит</i>	20
1.3	Знати принципи мистецтва квіткового аранжування	<i>Лекція, самостійна робота</i>	<i>Усне опитування, модульна контрольна робота, іспит</i>	10
2.1	Вміти розпізнавати основні квітково-декоративні та декоративно-листяні рослини	<i>Самостійна робота</i>	<i>Розпізнавання об'єктів</i>	20
2.2	Вміти створювати квітники з використанням технологій вирощування квітково-декоративних рослин	<i>Лекція, лабораторна робота</i>	<i>Усне опитування, здача лабораторних робіт</i>	10
2.3	Вміти застосовувати принципи аранжування при створенні квіткових композицій в тому числі із зрізу рослин	<i>Лабораторна робота</i>	<i>Усне опитування, здача лабораторних робіт</i>	10
3.1	Представляти та візуалізувати схеми організації квітників зрозумілими для фахівців та нефаківців способами	<i>Самостійна робота</i>	<i>Захист презентації</i>	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1
Програмні результати навчання (за освітньою програмою)							
ПР07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства	+			+			+
ПР08. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті		+		+	+		+
ПР10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'янистих та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.	+						+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Усне опитування - РН 1.1-1.3, 2.2, 2.3. - 8 балів / 4 бали;
2. Підбір сортименту за ескізами - РН 1.1-1.3, 2.2, 2.3. - 12 балів / 6 балів;
3. Розпізнавання об'єктів: РН 2.1 – 10 балів / 5 балів;
4. Захист презентації - РН 3.1. - 5 балів / 3 бали;
5. Модульна контрольна робота - РН 1.1-1.3 - 10 балів / 5 балів;
6. Задача лабораторних робіт - РН 2.2-2.3 - 15 балів / 7 балів.

- підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Форма проведення письмова у вигляді відкритих завдань чи тестів. Результатами навчання, які будуть оцінюватись на іспиті є РН 1.1-1.3.

Максимальна кількість балів, яка може бути отримана студентом, складає 40 за 100-бальною шкалою.

- умови допуску до підсумкового іспиту:

Обов'язковим для допуску до іспиту є успішне написання модульної контрольної роботи, виконання та захист всіх передбачених планом лабораторних робіт, представлення доповіді з презентацією (результат з кожної форми оцінювання зараховується за умови отримання не менше 50 % балів).

Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше ніж критичний мінімум - 20 балів.

7.2. Організація оцінювання:

1. Усне опитування на лекціях - РН 1.2; 1.3. – впродовж семестру.
2. Розпізнавання об'єктів: РН 2.1 – впродовж семестру.
3. Презентації, усні відповіді/доповнення – впродовж семестру.
4. Модульна контрольна робота - РН 2.2 – на 7-му лабораторному занятті.
5. Задача лабораторних робіт – впродовж семестру.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та лабораторних занять

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	лаборат.	С/Р
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОСНОВНІ ГРУПИ КВІТКОВИХ РОСЛИН В ОЗЕЛЕНЕННІ				
1	Квітникарство як частина декоративного садівництва, історія розвитку квітникарства, провідні світові школи галузі	2		
	Клумби та квіткові композиції в озелененні м. Києва		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Тюльпан (<i>Tulipa</i>)			5
2	Морфологічні та біологічні особливості трав'янистих квітково-декоративних та листяно-декоративних рослин	2		
	Інвентаризація видового та сортового різноманіття декоративних насаджень та збір плодів та насіння		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Нарцис (<i>Narcissus</i>)			5
3	Основні групи квітково-декоративних рослин відкритого ґрунту	2		
	Підготовка посуду та ґрунтових сумішей для посіву насіння на розсаду		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Лілія (<i>Lilium</i>)			5
4	Створення ділянок та композицій з заданими параметрами (колір, висота, тип росту, строки цвітіння)	2		
	Розбивка клумби чи міксбордеру		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Гвоздика (<i>Dianthus</i>)			5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ОСНОВНИХ КВІТКОВИХ ТА ДЕКОРАТИВНО-ЛИСТЯНИХ КУЛЬТУР				
5	Однорічні квітково-декоративні рослини (однорічники) та їх використання в декоративному садівництві	2		
	Висів насіння однорічників для отримання розсади		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Гладіолус (<i>Gladiolus</i>)			5
6	Дворічні квітково-декоративні (дворічники) рослини та їх використання в декоративному садівництві	2		
	Пікіровка розсади однорічних культур		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Петунія (<i>Petunia</i>)			4
7	Багаторічні квітково-декоративні (багаторічники) рослини та їх використання в декоративному	2		

	садівництві			
	Висів насіння однорічників у відкритий ґрунт		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Китайська айстра (<i>Callistephus</i>)			4
8	Багаторічні листяно-декоративні рослини та їх використання в декоративному садівництві	2		
	Вегетативне розмноження квітково-декоративних та декоративно-листяних рослин шляхом поділу куща		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Півонія (<i>Paeonia</i>)			4
9	Цибулинні та бульбо-цибулинні рослини та їх використання в декоративному садівництві	2		
	Осіньна посадка цибулинних культур		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Ірис (<i>Iris</i>)			4
10	Квітково-декоративні та листяно-декоративні ґрунтопокривні трав'янисті рослини	2		
	Осіньне живцювання ґрунтопокривних рослин в умовах теплиці та холодних парників		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Хоста (<i>Hosta</i>)			4
11	Квітково-декоративні трав'янисті рослини у вертикальному озелененні	2		
	Створення квіткової композиції для контейнерного озеленення балкону		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду Лілійник (<i>Heemerocalis</i>)			4
12	Вирощування квітів на зріз в умовах відкритого ґрунту	2		
	Підготовка квітково-декоративних багаторічників до зимівлі		2	
	Технології вирощування та сортогрупи рослин роду хризантема (<i>Chrysanthemum</i>)			4
13	Вирощування квітів на зріз в умовах захищеного ґрунту	2		
	Організація тепличних господарств та особливості вирощування квітникових рослин в теплицях		2	
	Технології вигонки цибулиних культур			4
14	Мистецтво квіткового аранжування	2		
	Аранжування букетів і квіткових композицій		2	
	Стилі оформлення весільних букетів			5
	ВСЬОГО	28	28	62

Загальний обсяг **120 год.**, у тому числі:

Лекції – **28 год.**;

Лабораторні роботи - **28 год.**;

Консультації – **2 год.**;

Самостійна робота - **62 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Декоративне садівництво і квітникарство: навчально-методичний посібник з аудиторної та самостійної роботи студентів. / В. М. Прокопчук, В. А. Мазур - Вінниця, 2010.
2. Прокопчук В. М. Квітникарство. - Вінниця: РВВ ВНАУ, 2016.
3. Квітникарство: навч. посібник / [Іщук Л.П., Олешко О.Г., Черняк В.М., Козак Я.А.]. - Біла Церква: Поліграф, 2014.
4. Пушкар В.В. Квітникарство відкритого ґрунту: Навчальний посібник. - К: ДАКККіМ, 2006.
5. Слепцов Ю.В., Якубенко Б.Є. Богданова В.Д. Квітникарство закритого ґрунту. Навчальний посібник. - Вінниця: ТОВ «Ніланд - ЛТД», 2014.

Додаткова:

6. **Вашека Е.** Театр света и тени (обустраиваем затененные участки) // Ландшафт-дизайн. – 2009. - № 1. – С. 146-149.
7. **Вашека Е.** Посланцы весны (выбираем первоцветы для сада) // Ландшафт-дизайн. – 2009. - № 1. – С. 150-153.
8. **Вашека Е.** Волшебное растение (сажаем теневыносливые папоротники) // Ландшафт-дизайн. – 2009. - № 1. – С. 151-159.
9. **Вашека Е.** В ярком цвете (декоративнолиственные пестро- и пурпурнолистые растения) // Ландшафт-дизайн. – 2010. - № 2. – С. 134-137.
10. **Вашека Е.** Свето- и тенелюбы (растения для солнечных и затененных участков) // Ландшафт-дизайн. – 2010. - № 2. – С. 138-141.
11. Пушкар В.В., Жирнов А.Д., Вільгельм-Швадчак О.К. Дизайн квітників: Навчальний посібник. -К: ДАКККіМ, 2003.
12. Види квітників. Правила при підборі рослин для квітника [Електронний ресурс]. - 2013. - Режим доступу:http://artflora.com.ua/ua/levoe_menyul/cvetniki/vidy_cvetnikov/
13. Білорусець Е.Г. Квітникарство захищеного ґрунту. – К.: Урожай, 1994.
14. Юхимчук Д.Ф. Комнатное цветоводство. –К.: Урожай, 1985.
15. Кімнатні квіти: догляд за рослинами; декоративнолистяні рослини; квітучі рослини; кактуси і сукуленти / Ю. Б. Святенко - Харків: Ранок, 2010.